

## СТАНОВИЩЕ

**От доц д-р арх. Милена Димитрова Нанова-Михайлова**  
преподавател в катедра „Жилищни сгради“ на Архитектурен факултет  
Университет по Архитектура, Строителство и Геодезия,

Върху научните трудове и художествено-творческата продукция за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, по професионално направление 5.7.

Архитектура, строителство и геодезия, факултет МФ, департамент „Архитектура“,  
обявен в ДВ бр. 59/11.07.2023 г.

с единствен кандидат **гл. ас. д-р Гергана Наскова Стефанова.**

Настоящото становище се изготвя на основание на Заповед З-РК-326/28.09.2023 г. на Ректора на НБУ и Решение на Научното жури от първото му заседание, проведено на 18.10.2023 г.

### **I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет**

Конкурсът за доцент по професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия е обявен по установения законов ред за нуждите на департамент „Архитектура“ в Нов български университет. Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р арх. Гергана Наскова Стефанова. Представените от кандидата материали напълно съответстват на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и на допълнителните изисквания на Нов български университет, съгласно Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ и Таблица на показателите по откриване на процедура за обявяване на конкурс за доцент в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия. Доказателство за това е представената справка – самооценка от гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова, където са отчетени са 1168 т. при изисквани минимум 570 т.

### **II. Изследователска (творческа) дейност и резултати**

Гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова е представила за участие в конкурса за доцент следните публикувани материали от последните години:

- 1 брой – хабилитационен монографичен труд - Стефанова, Г., 2021 "Архитектура и светлина - съвременни тенденции", издател "Група цвят", ISBN 978 – 619-7226-15-7
- Наред с това са представени - публикувана монография, която не е основен хабилитационен труд и публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд.
- 3 броя - научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

8 броя - научни публикации в нереперирани списания с научно рецензиране.

### **1. Оценка на монографичния труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.**

Представената монография „Светлина и архитектура. Съвременни тенденции“ изследва светлината в архитектурата и нейната роля не само като средство за постигане на художествен ефект в обемно-пространственото изграждане на архитектурния обект, но и като начин за подобряване на средата за обитаване чрез въздействието ѝ върху психиката на отделния човек. Авторът разглежда основни аспекти на светлината, от гледната точка на практикуващ архитект и преподавател.

Трудът има сериозен научен принос за обогатяване на съществуващите теоретични знания за връзката между светлина и архитектура. Разгледани са различни методи за използване на естествената и изкуствената светлина като изразно средство и формообразуващ фактор. Изследвани са характерни примери за проникване през фасадната повърхност с помощта на материали с различна транспарентност и порьозност. Представени са начините за насочване на лъчите в светлинни кладенци и процепи с различна форма и дълбочина, както и ефекта от фокусирането им върху определени фрагменти и архитектурни детайли. Проучена е ролята на цвета за модулиране на светлината чрез цветните филтри на витражите или чрез структурата на самото стъкло. Специално внимание е обърнато върху комплексното психологическо въздействие на цвят, светлина, звук и форма. Анализирани са ролята на контраста между светлини и сенки като важен композиционен принцип.

Важен принос на монографичния труд представлява типологичното изследване на методите за използване на естествено и изкуствено осветление в различни сгради – жилищни, обществени, административни, производствени, болнични, училищни и др.

Обобщените изисквания към всеки специфичен тип, както и умело подобрите примери от световната практика дават ценна информация и могат да намерят директно приложение в работата на архитекти и дизайнери.

Задълбоченото изследване на ролята на светлината като композиционно средство обогатява научното познание и разкрива широки възможности за практическо приложение. Обобщени са най-важните нормативни изисквания, свързани с осветлението на сградите и съоръженията. В труда е включен актуален речник на термините, свързани с естественото и изкуственото осветление.

## **2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“.**

Темата за светлината в архитектурата е ключова за научните интереси на гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова. Изследователската ѝ работа е последователна и задълбочена. В продължение на години тя е отразена в множество авторски публикации в наши и международни издания – в периодичния печат и в сборници с научни публикации. 13 от тях са публикувани в рецензирани научни издания, а 7 в Сборник научни публикации - Департамент Дизайн и Архитектура на НБУ.

Научните и научно-приложни приноси са свързани със следното:

- Систематизиране на ролята на светлината за подобряване на обемно-пространственото въздействие и характеристиките на средата в различните типове сгради.
- Формулиране на ключови принципи за използване на светлината като композиционно средство за проектиране.
- Обобщаване на най-важните нормативни изисквания, свързани с осветлението на сградите и съоръженията

## **3. Цитиране от други автори.**

Според представената таблица за наукометричните показатели, публикациите на кандидата са цитирани в монографии и колективни толове с научно рецензиране (15 т.), както и в неререферирани списания с научно рецензиране (8 т.). Работата ѝ като проектант е оценена в рецензии за реализирани авторски продукти в специализирани издания в областта на архитектурата или дизайна (60 т.).

#### **4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.**

Като изследовател и професионалист, гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова участва в множество проекти, които са високо оценени с награди и отличия като - Сребърна значка на САБ за активна творческа дейност (2020), Награда на Френския институт София за Специализация със стипендия на Френското правителство в Ecole Camondo, Париж / Sejour scientifique haute niveau (2018), I награда за проект – „Учебен център РВД София“ на Биенале на дизайна, София (2011).

Тя е съорганизатор на международна научна конференция "Villes en transformation " (НБУ 2018). Участва в организирането и провеждането на Национален научен семинар на НБУ и Група Цвят: "Цвят и светлина 2 - съпътстващо събитие към Lighting 2016", както и на Национална научна конференция на НБУ и Група Цвят: "Цвят и психология 3. Аспекти на архитектурната среда" (2017).

Арх. Стефанова е участник в Международна научно-изследователска и образователна програма "Изкуство и жизнена среда" на Група цвят 2011 - 2015 - 2019 - 2023 към която са привлечени студенти от програма "Архитектура".

#### **III. Учебна и преподавателска дейност**

Гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова е активен преподавател, който редовно участва в аудиторната и извънаудиторна заетост, както и в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ" със свои авторски лекции и материали. Тя има сериозен принос в създаването и актуализирането на учебната програма по „Архитектура“ и „Дизайн“ и ръководи голям брой курсове. Участва във външна акредитация на МП "Архитектура" и Докторска програма „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“от Национална агенция за оценяване и акредитация, както и във вътрешната акредитация на МП "Архитектура".

Гл. ас. д-р арх. Гергана Стефанова работи активно със студентите и дипломантите в департамента, както в редовните учебни занятия, така и в извънучебни студентски конкурси и прояви. Тя е ръководител е на 14 успешно защитили дипломанти-магистри и е рецензент на 20 дипломни проекта за магистри. Ментор е на 16 студента в рамките на студентски практики проект на МОН в периода 2017 - 2019 г. Оценката от анкетите на студентите за работата ѝ е 4.62.

#### **IV. Административна и обществена дейност**

Арх. Гургана Стефанова участва редовно в заседанията на департаментния съвет на НБУ и изпълнява стриктно служебните си задължения. Изпълнявала е длъжността Програмен директор на деп. "Архитектура" от основаването на департамента 2007 г. до 2014 г. Член е на библиотечния съвет към Библиотеката на НБУ от 12.01.2021 г.

#### **V. Лични впечатления от кандидата**

Познавам арх. Гургана Стефанова като интелигентен, високообразован и общителен човек и професионалист, отдаден на своята творческа, преподавателска и научна дейност. Вярвам, че хабилитирането ѝ бъде ценен принос към академичното развитие на департамент „Архитектура“, както и на НБУ.

#### **VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата**

Прегледът на представените от гл. ас. д-р арх. Гургана Стефанова материали показват, че тя е постигнала значими научни и приложни резултати. Научните публикации са разработени самостоятелно и представят безспорните изследователски умения на автора. Увлекателни за четене, с богат илюстративен материал и подробна библиографска справка, те са ценни за студенти, професионалисти и изследователи.

Приложената справка показва, че кандидатът покрива напълно минималните национални изисквания и тези на НБУ по групи показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия.

Имайки предвид гореизложеното, давам своята положителна оценка на академичната дейност на кандидата и предлагам гл. ас. д-р арх. Гургана Стефанова да бъде допуснат до избор от Академичен съвет.

Дата 29.11.2023 г.

Подпис.....

доц. д-р арх. Милена Нанова